

KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY

Toimintasuunnitelma 2021

”Kohtaa mut”

Kehitysvammaisten Tukiliitto Toimintasuunnitelma 2021

Liittokokous 26.9.2020

Sisällys

Johdanto	2	Varainhankinta	21
Kuvaus toimintaympäristön muutoksista.....	2	Talousarvioraami vuodelle 2021 ja talousarviosta päättäminen.....	21
Toiminnan painoalueet ja lyhyt yhteenveto suunnitelmista.....	3		
Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö	4		
Oikeuksien valvonta	5		
Osallisuuden edistäminen	7		
Malike-toiminta	9		
Yhdistysten tuki	11		
Kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattu toiminta	12		
Aikuistyö	12		
Best Buddies -kaveritoiminta	13		
Perheille ja läheisille suunnattu toiminta.....	14		
Kehittämistoiminta ja hankkeet	15		
Aarne ja Aune -hanke (STEA 2018–2021).....	15		
Verkko voittaa välimatkat -VVV- hanke (ESR 2019–2021)	16		
Alueellisen toiminnan kehittämisohjelman koordinaatiohanke (haetaan rahoitusta STEAlta vuosille 2021-2023).....	17		
Harvinaiskeskus Norio	18		
Viestinnän erityistehtävät	19		
Tukiliitto 60 vuotta	21		
Talous	21		

Johdanto

Kuvaus toimintaympäristön muutoksista

Kehitysvammaisten Tukiliitossa on 157 paikallista ja valtakunnallista jäsenyhdistystä, lisäksi jäsenenä on 14 alueellista tukipiiriä. Jäsenyhdistysten välinen yhteistyö on viime vuosina lisääntynyt. Yhdistysten aktiivisuus vaikuttamistoiminnassa vaihtelee suuresti.

Valtaosassa suomalaisista järjestöistä on viime vuosina syntynyt uutta vapaehtoistoimintaa. Järjestöissä on kehitetty esimerkiksi sähköisiä tapoja tarjota apua, tukea ja neuvontaa. Usein toimintaan voi osallistua myös nopeasti ja lyhyen aikaa. Tukiliiton järjestökentällä pieni osa kehitysvammaisista henkilöistä on alkanut löytää uusia rooleja vapaaehtoistoiminnasta. Vähenevä perusrahoitus nähdään järjestötoiminnan konkreettisena uhkana. Valtionavustusten ennakoidaan pienenevän, ja myös paikallisen toiminnan avustukset ovat olleet laskussa; paikallisyhdistyksistä suurempi osa ennakoi kunnan toiminta-avustusten saannin heikentyvän.

Perheet joutuvat usein taistelemaan tarvitsemastaan tuesta ja lakisääteisistäkin palveluista. Palveluiden saatavuus vaihtelee kunnasta ja elämäntilanteesta riippuen. Useissa kunnissa perheille tarjottava tuki, kuten kotipalvelu ja tilapäishoito, eivät ole riittäviä tai perheiden tarpeiden mukaisia.

Asumispalveluissa ryhmämuotoinen asuminen on kasvanut suhteellisesti ja määrällisesti eniten 2010-luvulla. Se muodosti vuonna 2018 hieman yli 80 prosenttia asumispalveluista. Tuetun asumisen palvelun asiakasmäärä pysyi vuonna 2018 lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Autetussa asumisessa julkisten palveluntuottajien osuus vuonna 2018 oli hieman alle puolet, yksityisten hieman yli puolet.

Sote-uudistuksen valmistelu käynnistyi uudelleen. Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan valmistelussa otetaan huomioon edellisten

vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan painopistettä siirretään perustason palveluihin ja ennaltaehkäisevään toimintaan. Uudistuksessa halutaan koota sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen maakunnille. Markkinalähtöisyys on vahva trendi sosiaali- ja terveystaloudessa näkyen mm. sosiaalipalveluiden kilpailutuksissa. Hallitusohjelmassa lähdetään siitä, että maakunnat tuottaisivat palvelut pääosin julkisina palveluina.

Sosiaaliturvan euromääräiset kustannukset ovat olleet pitkään kasvussa johtuen vanhuuteen liittyvien menojen kasvusta. Sosiaaliturvamenojen suhteellinen osuus bruttokansantuotteesta ei kuitenkaan kasva samalla tavalla, eivätkä vammaisuuteen ja toimintakykyyn liittyvät sosiaaliturvamenot ole kasvaneet. Marinin hallitus käynnisti myös sosiaaliturvauudistuksen, jota valmistellaan parlamentaarisessa komiteassa. Komiteassa käsitellään perusturvaa, ansioturvaa, toimeentulotukea sekä niiden välistä yhteyttä ja rahoitusta, ja lisäksi palveluiden nykyistä parempaa yhteensovittamista etuuksiin. Komitean työ tähtää sosiaaliturvan rakenteelliseen ja toiminnalliseen kehittämiseen pitkällä aikavälillä.

Julkisen talouden ja kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen talouden jouduttua taantumaan. Koronaviruspandemia, poikkeustila ja rajoitukset hidastavat merkittävästi lähes kaikkea taloudellista toimeliaisuutta. Ennusteet pandemian taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista ovat epävarmoja. Valtionvelka kasvaa, valtion nettolainanoton arvioidaan olevan vuonna 2020 ainakin noin 12,7 miljardia euroa. Valtioneuvosto on alkanut valmistella suunnitelmaa tieksi ulos koronaviruksesta ja toimenpiteitä kriisin jälkihoidoksi.

Toiminnan painoalueet ja lyhyt yhteenveto suunnitelmasta

Toiminnan kehittämisen painoalueet on johdettu tehdystä strategiavalmistelusta. Toimintasuunnitelma toteuttaa liittohallituksen päättämää uutta strategiaa vuosille 2021-2026. Kehittämisen painoalueita ovat seuraavat:

- toimitaan vahvana ja asiantuntevana yhteiskunnallisena vaikuttajana
- kehitetään jäsenyhdistysten paikallista ja alueellista vaikuttamista sekä vertais- ja vapaaehtoistoimintaa
- käynnistetään monivuotisen alueellisen toiminnan kehittämisohjelma yhdessä jäsenyhdistysten kanssa
- vahvistetaan kehitysvammaisten henkilöiden itseluottamusta, sosiaalisia taitoja ja suhteita sekä arjen taitoja sekä edistetään mahdollisuuksia tehdä päätöksiä ja osallistua yhteisön ja yhteiskunnan toimintaan
- tarjotaan matalan kynnyksen yksilöllistä neuvontaa ja tuotetaan tietoa läheisille, ammattilaisille ja harvinaissairaille
- tehdään tunnetuksi YK:n vammaissopimuksen merkitystä ja kehitysvammaisten oikeuksia
- parannetaan kehitysvammaisten henkilöiden osallisuuden edellytyksiä
- autetaan lähi-ihmisiä osallisuuden toteuttamisessa ja päätöksenteon tukemisessa
- kehitetään varainhankintaa
- Kehitysvammaisten Tukiliitto täyttää 60 vuotta, huomioidaan merkkivuosi tukemalla jäsenyhteisöjen toimintaa taloudellisesti.

Seuraavilla sivuilla esitellään toimintasuunnitelma kokonaisuudessaan. Lukijaa pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että suunnitelma on laadittu niin, että otsikoiden alle kirjattu toiminta viittaa useimmissa kohdissa vain kyseiseen toimintaan ja sen kohdennettuun valtionavustukseen. Toiminnan rahoituksesta suurin osa koostuu valtionavustuksista, joista suurin osa on kohdennettu tiettyyn toimintaan. Kohdat 'yhdistysten tuki', 'viestinnän erityistehtävät' ja 'yhteiskunnallinen vaikuttamistyö' sisältävät myös muita rahoituslähteitä ja yleisavustusta. Toiminnan painoalueet on esitetty otsikon 'Toiminnan painoalueet ja lyhyt yhteenveto suunnitelmista' alla. Toimintasuunnitelman laatimisessa on mahdollisuuksien mukaan huomioitu samaan aikaan käynnissä ollut strategian valmistelu.

Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö

Tavoitteet

Kehitysvammaisten ihmisten asumisen vaihtoehdot monipuolistuvat.

Kehitysvammaisten ihmisten asumisen ratkaisut kehittyvät yksilöllisempään suuntaan ja ovat enemmän YK:n vammaissopimuksen 19 artiklan mukaisia.

Kehitysvammaisten ihmisten päätöksenteon tukeminen lisääntyy ja lähi-ihmisten rooli siinä vahvistuu.

Jäsenistömme saa tietoa ajankohtaisten palvelujärjestelmän ja -rakenteen muutosten vaikutuksista kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä elämään.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Olemme mukana Asumisen tekoja -kumppanuusverkostossa, joka kehittää vammaisten ihmisten asumista. Kumppanuusohjelmalla edistetään Kehitysvammaisten asumisen ohjelman (Kehas) tavoitteita, erityisesti asumisratkaisuiden monipuolistamista ja kotiin saatavien palveluiden kehittämistä. Jatkamme asumisen laatukriteereiden markkinointia.

Teemme kuntavaalivaikuttamista, jotta kehitysvammaisten ihmisten palvelut vastaisivat paremmin heidän tarpeitaan.

Kehitämme tuen ja valmennuksen osaamiskeskusta eteenpäin. Koulutamme lähi-ihmisiä päätöksenteon tukemisesta ja tukijan roolin vahvistamisesta.

Nostamme viestinnän keinoin esille muun muassa sosiaaliturvauudistukseen liittyviä kysymyksiä sekä osallistumme julkiseen keskusteluun ajankohtaisista kehitysvammaisia ihmisiä koskevista aiheista.

Tulokset ja vaikutukset

Kehitysvammaisilla ihmisillä on paremmat mahdollisuudet valita itselleen soveltuvia asumisratkaisuja ja heidän elämänlaatunsa kohenee.

Kehitysvammaisilla ihmisillä ja heidän perheillään on käytössä oikea ja ajantasainen tieto ajankohtaisten palvelujärjestelmän ja -rakenteen muutosten vaikutuksista heidän palveluihinsa. Jäsenyhdistyksemme pystyvät vaikuttamaan alueellisesti ja paikallisesti kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä palveluihin.

Oikeuksien valvonta

Tavoitteet

Jäsenistömme ja kehitysvamma-alan työntekijät saavat lisää tietoa YK:n vammaissopimuksen merkityksestä, sen mukaisista oikeuksista ja niiden toteutumisesta, erityisesti itsemääräämisoikeudesta, osallisuudesta, 19 artiklasta ja sen mukaisista palveluista kuten asumisesta ja henkilökohtaisesta avusta sekä vammaisten lasten ja heidän perheidensä oikeuksista.

Lakineuvontaan yhteyttä ottavat ja kotisivuillamme vierailevat sekä oppaitamme hyödyntävät kehitysvammaiset ihmiset, heidän läheisensä ja alan työntekijät saavat ajankohtaisen ja laadukkaan juridiseen osaamiseen ja käytännön arjen tuntemukseen perustuvan tiedon ja yksilöllisen neuvonnan kehitysvammaisten ihmisten ja tarvittaessa heidän perheidensä ja muiden läheistensä oikeuksista ja palveluista.

Uudistuva sosiaali- ja terveydenhuolto sekä myös sosiaaliturvaa koskeva lainsäädäntö (esimerkiksi vammaispalvelulaki, itsemääräämisoikeutta vahvistava lainsäädäntö, asiakasmaksulainsäädäntö sekä palvelujärjestelmän uudistamiseen liittyvä sääntely) vahvistaa kehitysvammaisten ihmisten itsemääräämisoikeutta, huomioi heidän erityistarpeensa ja turvaa oikeuden tarvittavaan apuun ja tukeen ja riittävään toimeentuloon.

Vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä sekä muiden läheistensä henkilön vamman vuoksi tarvitsemat palvelut vastaavat mahdollisimman hyvin kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä sekä muiden läheistensä yksilöllisiin avun ja tuen tarpeisiin.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Annamme tietoa viestintäkanavissamme ja koulutamme jäsenistöä ja kehitysvamma-alan työntekijöitä YK:n vammaissopimuksen merkityksestä ja sisällöistä. Korostamme erityisesti itsemääräämisoikeuteen, osallisuuteen, asumiseen, henkilökohtaiseen apuun ja vammaisten lasten ja heidän perheidensä oikeuksiin liittyviä artikloita. Keskeisenä näkökulmana on, kuinka muut ihmiset voivat tukea ja edistää kehitysvammaisten ihmisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta. Seuraamme YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien komitean soveltamiskäytäntöä ja tiedotamme keskeisistä linjauksista. Tuemme Me Itse ry:tä YK-sopimuksen mukaisten keskeisten oikeuksien edistämiseksi muun muassa osallistumalla asiantuntijana heidän järjestämiinsä tilaisuuksiin.

Tulokset ja vaikutukset

Tietoisuus YK-sopimuksesta lisääntyy ja pitkällä aikavälillä sopimukseen perustuvat oikeudet (itsemääräämisoikeus ja osallisuus sekä muun muassa asumiseen liittyvä valinnanvapaus) alkavat vähitellen toteutua kehitysvammaisten ihmisten arjessa. Kehitysvammaiset ihmiset saavat paremmin tukea omaan päätöksentekoonsa.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Lakineuvontatoiminnassa meidät tavoittaa hyvin puhelimitse ja sähköpostitse ja pystymme palvelemaan merkittävää asiakasmäärää. Korostamme neuvonnassa erityisesti YK:n vammaissopimuksen merkitystä, osallisuutta, itsemääräämisoikeutta ja valinnan mahdollisuuksia sekä perheen kokonaistilanteen huomiointia. Täydennämme verkkosivujamme keskittyen erityisesti uudistuvan lainsäädännön huomioimiseen sekä sivujen selkeyteen ja käytettävyyteen. Avustamme erityisen merkittävässä asioissa myös asiakirjojen laadinnassa.

Vaikutamme valmisteltavien uusien lakien sisältöihin ja valmistaudumme niiden toimeenpanoon. Vammaispalvelulain uudistamisessa korostamme kehitysvammaisille ihmisille tärkeimpiä palveluita, kuten valmennusta ja tukea, asumisen palveluita, henkilökohtaista apua ja lyhytaikaista huolenpitoa. Teemme vaikuttamisessa tiivistä yhteistyötä muiden kehitysvamma-alan järjestöjen kanssa.

Koulutuksina järjestämme yhdessä valvovien viranomaisten kanssa kehitysvammahuollon viranhaltijoille ja muille ammattilaisille yhteistyöpäiviä (2-3 kpl). Annamme ajankohtaista tietoa merkittävistä lainsäädännön uudistuksista ja keskustelemme alueilla esiin nousseista tarpeista. Koulutamme kehitysvammaisia ihmisiä ja heidän läheisiään sekä mahdollisuuksien mukaan alan ammattilaisia siten, että he saavat tietoa lainsäädännön tavoitteista ja tarkoituksesta sekä uudenlaisista palveluvaihtoehdoista. Pyrimme tekemään koulutuksiin liittyvää yhteistyötä tukiyhdistysten ja -piirien lisäksi esimerkiksi kuntien vammaisneuvostojen kanssa.

Tulokset ja vaikutukset

Kehitysvammaiset ihmiset, heidän perheensä ja muut lähi-ihmiset pystyvät Tukiliitosta saamansa tiedon ja tuen avulla puolustamaan oikeuksien toteutumista käytännössä esimerkiksi edistämällä yksilöllisiä asumisratkaisuja ja henkilökohtaisen avun saamista sekä estämällä toimeentuloa uhkaavia asiakasmaksuja. Kehitysvamma-alan ammattilaisille suunnatun tiedottamisen, kouluttamisen ja yksilöllisen neuvonnan tuloksena palvelujärjestelmä vastaa paremmin kehitysvammaisen ihmisen yksilöllisiin avun ja tuen tarpeisiin, huomioiden myös perheen kokonaistilanteen.

Uudistuvaa lainsäädäntöä ja palvelurakennetta valmistelevat ja toimeenpanevat viranomaiset sekä päättäjät ymmärtävät ja ottavat huomioon kehitysvammaisten ihmisten ja heidän perheidensä sekä muiden läheistensä erityistarpeet. Oikeus päätöksenteon tukeen huomioidaan lainsäädännössä.

Valvontaviranomaisten kanssa järjestettävien yhteistyöpäivien sekä muun valvontaviranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön tuloksena kehitysvamma-alan ammattilaisilla on ajantasaista tietoa uudistuvasta lainsäädännöstä ja hyvistä käytännöistä. Näin ammattilaiset osaavat paremmin ottaa huomioon kehitysvammaisten ihmisten erityistarpeet sekä perheiden kokonaistilanteet.

Osallisuuden edistäminen

Tavoite

Työmme tavoitteena on kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden edellytysten paraneminen ja se, että lähi-ihmiset osaavat toimia osallisuuden toteutumisen tukijoina. Palveluista päättävillä ja niitä toteuttavilla ammattilaisilla on enemmän tietoa siitä, millaisilla palveluilla ja toiminnalla osallisuutta tuetaan sekä paremmat edellytykset kehittää palveluja osallisuutta tukeviksi.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Vaikutamme kouluttamalla, verkostoyhteistyönä ja viestinnän keinoin.

Koulutamme kehitysvammaisia ihmisiä, lähi-ihmisiä sekä alan ammattilaisia osallisuuden toteutumisen edellytyksistä, työ- ja päivätoiminnan kehittämistä, palkkatyöllistymisen ja opiskelun mahdollisuuksista.

Jatkamme päivätoiminnan kehittämistarpeisiin vastaamista yhteistoiminnallisella Liikettä päivääni, tukea omiin valintoihini -toimintamallilla. Toteutamme kehittämistyötä yhdessä Malikkeen kanssa.

Osallistumme Europe in Action -konferenssin järjestämiseen Suomessa. Konferenssi on eurooppalaisen kattojärjestömme, Inclusion European, kansainvälinen seminaari. Sen aiheena on työllistyminen ja sen tuki.

Koordinoimme tuen ja valmennuksen keskuksen sekä sen ympärille kootun verkoston toimintaa. Tarjoamme tietoa ja jaamme hyviä käytäntöjä osallisuutta edistävästä tukimuodoista sekä tuesta ja valmennuksesta.

Teemme yhteistyötä eri järjestöjen sekä palveluntuottajien kanssa osallisuutta edistävässä sekä työ- ja päivätoimintaa ja koulutusta kehittävässä verkostoissa.

Tulokset ja vaikutukset

Toimintamme vaikutuksesta tieto osallisuuden edellytyksistä ja osallisuutta tukevasta toimintakulttuurista, toimijuuden ja työllistymisen tuesta sekä opiskelumahdollisuuksista lisääntyy. Lisääntyneen tiedon vaikutuksesta lähi-ihmiset osaavat tukea kehitysvammaisen ihmisen osallisuuden toteutumista.

Kehitysvammaiset ihmiset ja heidän lähi-ihmisensä saavat kokemuksia yhteistoiminnasta ja valintoihin vaikuttamisesta sekä niihin tukemisesta.

Kansainvälisen yhteistyön tuloksena saamme uusia ideoita ja toimintamalleja kehitysvammaisten ihmisten työllistymisestä ja sen tukemisesta.

Tuen ja valmennuksen avulla kehitysvammaisten ihmisten mahdollisuudet tehdä päätöksiä sekä vaikuttaa omaan elämäänsä ja lähiyhteisöihinsä paranevat.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Annamme neuvontaa työ- ja päivätoimintaa, palkkatyöllistymisestä, perusopetusta ja jatko-opintoja, osallisuutta ja kansalaisuutta koskevissa kysymyksissä.

Edistämme kouluinkluusiota osana Tavoite24-verkoston. Vaikutamme päätöksentekijöihin ja koulutusalan työntekijöihin sekä asiantuntijoihin kouluinkluusion esteiden poistamiseksi muun muassa vaikuttamisviestinnän ja koulutuksen avulla.

Nostamme esiin viestinnän keinoin lähi-ihmisten toimimista kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden toteutumisen tukijoina.

Korostamme Kvankin laatukriteereitä työ- ja päivätoiminnan kehittäjinä. Tuomme esiin, että tuki on onnistuneen kouluinkluusion edellytys.

Tulokset ja vaikutukset

Työmme tuloksena verkostoissa tehdyssä vaikuttamistyössä näkyy kehitysvammaisten ihmisten tarpeet. Teemme verkostoyhteistyötä, koska monen toimijan yhteinen viesti on vaikuttavampi.

Kehitysvammaisilla ihmisillä, heidän perheillään ja lähi-ihmisillä on ajantasaista tietoa työ- ja päivätoiminnasta, palkkatyöllistymisestä sekä koulutusta koskevista asioista.

Malike-toiminta

Tavoitteet

Malike vaikuttaa niiden vaikeasti vammaisten lasten ja aikuisten osallistumisen ja toimijuuden toteutumiseen, jotka tarvitsevat niihin toisen ihmisen apua ja toimintavälineen.

Malike lisää tietoa ja vaikuttaa toimintavälineiden saatavuuteen yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Vaikeasti vammaisten lasten ja aikuisten toimintakyvyn sekä tuen tarpeen vuoksi lähi-ihmisten merkitys osallisuuden tukemiseen on välttämätöntä. Toiminnassa on oleellista vaikuttaa niihin ihmisiin, jotka toimivat vaikeasti vammaisten lasten ja aikuisten kanssa.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Olemme alueellisten ja paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa mukana kaikille avoimissa tapahtumissa mahdollistamassa vaikeasti vammaisten ihmisten yhdenvertaista osallistumista toimintavälineiden avulla. Tavoitteenamme on vaikuttaa aiempaa saavutettavampiin tapahtumiin.

Nostamme esiin vaikeasti vammaisten ihmisten osallistumisen mahdollisuuksia yleisökirjoitusten ja sosiaalisen median kautta. Olemme mukana erilaisissa vaikuttamiskampanjoissa (esim. pyöräilyviikko) sekä osallistumme julkiseen keskusteluun toimintavälineiden saatavuudesta ja myöntämisperusteista.

Vaikutamme kuntiin ja paikallisiin toimijoihin, jotta toimintavälineitä hankitaan alueille. Kuntien omat toimintavälineet lisäävät vaikeasti vammaisten ihmisten osallistumisen mahdollisuuksia ja yhdenvertaisuutta esim. koulussa ja vapaa-ajan harrastuksissa.

Tulokset ja vaikutukset

Vaikeasti vammaisten lasten ja heidän perheidensä yhteiset osallistumisen mahdollisuudet lisääntyvät, jolloin lapset eivät syrjäydy perheen yhteisestä toiminnasta. Yhteiset kokemukset lisäävät perheiden jaksamista.

Vaikeasti vammaisten lasten ja aikuisten kokemukset osallistumisesta ja toimijuudesta erilaisten toimintavälineiden avulla lisääntyvät. Kokemusten myötä heidän on aiempaa helpompi tehdä valintoja mm. asioista, joista pitää tai ei pidä. Kokemukset tukevat heidän päätöksentekoaan ja itsemääräämisoikeuttaan.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme ja kehitämme:

Ulos talosta, pois pihasta toimintavälinekoulutusta vaikeasti vammaisten henkilöiden lähi-ihmisille, ammattilaisille valtakunnallisesti ja alueellisesti. Jatkamme verkkokoulutuksen kehittämistä erilaisille yhteisöille.

Toiminnallisia kursseja, teemapäiviä ja toimintavälineiden kokeilutapahtumia, joissa saadaan uusia kokemuksia, tietoa ja ohjausta toimintavälineiden käyttöön sekä hankintaan.

Etsimme uusia verkostoja ja keinoja Kaikki liikkuu – kärry kiertää -toimintamallin kehittämiseksi. Mallilla vaikutetaan vaikeasti kehitys- ja liikuntavammaisten sekä sairastumisen tai vammautumisen myötä apu- ja toimintavälineitä tarvitsevien ihmisten osallistumiseen.

Toiminta perustuu vahvasti verkostojen yhteistyöpyyntöihin ja toiminta suunnitellaan yhdessä paikallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Tuotamme materiaalia ja pidämme erilaisissa verkostoissa puheenvuoroja osallistumismahdollisuuksien ja toimijuuden edistämiseksi sekä tiedotamme kohderyhmän kokemuksista.

Tulokset ja vaikutukset

Vaikeasti vammaisten ihmisten parissa työskentelevien eri alojen ammattilaisten, opiskelijoiden sekä perheenjäsenten tiedot, taidot ja kokemukset lisääntyvät. Näiden pohjalta he pystyvät tukemaan aiempaa enemmän vaikeasti vammaisten lasten ja aikuisten osallistumista, toimijuutta ja sitä kautta lisäämään heidän osallisuuttaan eri yhteisöissä ja yhteiskunnassa.

Vaikeasti vammaisten ihmisten kokemusten, palveluiden tarpeiden ja oikeuksien esiin nostaminen yhteiskunnassa lisää ihmisten tietoa ja vaikuttaa heidän asenteisiinsa.

Yhdistysten tuki

Tavoitteet

Tukiliiton jäsenyhdistysten toimintamahdollisuudet paranevat ja ne pystyvät tarjoamaan jäsenilleen monipuolisesti tietoa ja tukea. Vuonna 2021 toiminnassa painottuu paikallisen ja alueellisen vaikuttamisen, sekä vertais- ja vapaaehtoistoiminnan tukeminen.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Jatkamme keskitetyn jäsenrekisteri- ja jäsenmaksupalvelun tuottamista jäsenyhdistyksille.

Pidämme säännöllisesti yhteyttä jäsenyhdistyksiin ja ohjaamme niitä tarpeen mukaan. Tuotamme yhdistyksille kuukausittain julkaistavan uutiskirje Akkunan ja hallinnoimme jäsenistölle suunnattua suljettua Facebook-ryhmää.

Järjestämme alueellisia koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa. Koulutusten teemoja ovat mm. kehitysvammaisten henkilöiden oikeudet, vammaisten henkilöiden ja perheiden tuki ja palvelut sekä läheisten rooli vammaisten henkilöiden tukena.

Tuotamme verkkokoulutuksia ja viestimme jäsenistölle mm. palvelusuunnittelusta, vammaisten henkilöiden ja perheiden sosiaaliturvasta, henkilökohtaisesta avusta ja henkilökohtaisesta budjetoinnista.

Tuemme jäsenyhdistyksiä alueellisessa vaikuttamisessa ja oikeuksien valvonnassa sekä ennakoivasti että ongelmatilanteissa. Lisäksi osallistumme kuntavaalikampanjaan.

Tuemme jäsenyhdistysten toiminnan suunnittelua ja hallitustyöskentelyä.

Jaamme jäsenyhdistyksille taloudellista tukea strategian linjausten mukaisesti. Järjestämme kehitysvammaisten teemaviikon kampanjan.

Tulokset ja vaikutukset

Jäsenyhdistysten toimintaedellytykset paranevat ja hallinnollista töistä vapautuu resursseja sisällölliseen toimintaan.

Jäsenyhdistykset pystyvät tarjoamaan jäsenistölleen ajankohtaista tietoa vammaisten henkilöiden ja perheiden oikeuksista sekä palveluista ja tukitoimista.

Jäsenyhdistysten vapaaehtois- ja vertaistoiminta monipuolistuu ja tehostuu. Yhdistysten yhteistyö kunnan ja maakunnan kanssa tiivistyy ja vaikuttaminen tehostuu.

Jäsenyhdistysten keskinäinen yhteistyö ja kumppanuudet muiden toimijoiden kanssa lisääntyvät.

Kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille suunnattu toiminta

Aikuistyö

Tavoite

Vammaisten henkilöiden itseluottamus ja kyky vaikuttaa omaa elämää koskeviin päätöksiin paranee sekä osallistuminen lähiympäristön ja yhteiskunnan toimintaan mahdollistuu.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Toteutamme saavutettavia ja selkokielisiä lyhytkoulutuksia teemoista: mielen hyvinvointi, ikääntymisen haasteet, tietoverkon mahdollisuudet ja medialukutaito, vuorovaikutustaidot ja vaikuttaminen.

Tuotamme koulutuksia puhetta tukevien kommunikaation keinoista puhevammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen. Järjestämme ryhmämuotoista valmennusta nuorille ja aikuisille kehitysvammaisille henkilöille. Toteutetaan tuettuja lomaa aikuisille kehitysvammaisille henkilöille yhteistyössä lomajärjestöjen kanssa.

Koulutamme ja tuemme yhdistystoimijoita kehitysvammaisten henkilöiden inklusiivisen ja osallistavan toiminnan käynnistämiseksi.

Kehitämme uusia kehitysvammaisia henkilöitä tukevia toimintamuotoja yhteistyössä kulttuuritoimijoiden kanssa.

Vaikutamme nostamalla esille kehitysvammaisten nuorten ja aikuisten elämää ja tuen tarpeita esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja kannanotoissa.

Osallistumme puhevammaisten viikon kampanjointiin.

Jaamme vähintään 40 000 euroa apurahoja kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille sekä heidän toimintaryhmilleen vapaa-ajan ja harrastustoimintaan sekä osallistumismahdollisuuksien lisäämiseen.

Tulokset ja vaikutukset

Osallistujien itsetuntemus ja itseluottamus paranevat sekä sosiaaliset taidot ja suhteet lisääntyvät.

Osallistujien tieto vaikuttamisen tavoista lisääntyy ja he uskaltavat rohkeammin käyttää osaamistaan.

Vammaisten henkilöiden yhdistystoiminta ja omaehtoisten ryhmien toiminta aktivoituu ja tehostuu. Koulutuskäytännöt ja verkkomateriaalit leviävät järjestön ulkopuolelle. Tieto kehitysvammaisten henkilöiden kokemuksista ja tarpeista leviää ja tavoittaa tukea ja palveluita tuottavat tahot.

Best Buddies -kaveritoiminta

Tavoite

Toiminta edistää kehitysvammaisten ja kehitysvammattomien nuorten ja aikuisten yhdenvertaista kohtaamista vapaa-ajalla.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme vapaaehtoista kaveritoimintaa, jossa kehitysvammaisen ja -vammaton vapaaehtoinen toimivat toisilleen yhdenvertaisena kaverina.

Tarjoamme saavutettavan vapaaehtoisuustoiminnan tehtäviä kehitysvammaisille henkilöille.

Järjestämme kaikille avoimia ja maksuttomia Kohtaa mut -tapahtumia, joissa kehitysvammaiset ja -vammattomat nuoret ja aikuiset voivat kohdata ja tehdä asioita yhdessä. Tapahtumia suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä vapaaehtoisten kanssa.

Viestimme sosiaalisessa mediassa yhdenvertaisen kaveruuden ja toimijuuden tukemisen merkityksistä.

Levitämme tietoa tuetun vapaaehtoistoiminnan järjestämisestä vapaaehtoistoimintaa organisoiville tahoille.

Laajennamme alueellisen toiminnan kehittämishankkeen myötä kaveritoimintaamme Jyväskylän ja Tampereen seutujen lisäksi myös muille toimialueille.

Tulokset ja vaikutukset

Kehitysvammaiset ja -vammattomat nuoret ja aikuiset kohtaavat, syntyy uusia ihmissuhteita ja yksinäisyys vähenee.

Vapaaehtoistoiminnan kautta kehitysvammaiset henkilöt saavat uusia sosiaalisia rooleja.

Vähävaraisemmat henkilöt pääsevät tutustumaan mieluisiin ja edullisiin vapaa-ajantoimintoihin.

Vapaaehtoistoimintaa organisoivat tahot muokkaavat toimintaansa saavutettavammaksi.

Ennakkoluulot erilaisuutta kohtaan vähenevät ja yhdenvertaisuuden ymmärtäminen vahvistuu.

Perheille ja läheisille suunnattu toiminta

Tavoite

Perheet saavat vertaistukea muilta samassa tilanteessa olevilta perheiltä ja vanhemmat voimaantuvat toimimaan aktiivisesti lapsen ja nuoren sekä perheen asioissa. Vammaisten lasten ja heidän perheensä tuen tarpeet tulevat näkyviksi ja osallistumismahdollisuudet kaikille lapsiperheille suunnattuun toimintaan lisääntyvät.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme tiedollisia ja valmennuksellisia verkkokursseja itsenäistymässä olevien kehitysvammaisten nuorten vanhemmille.

Tuemme perheiden vertaistukiryhmien muodostumista jäsenyhdistyksissä ja koulutamme vertaisryhmän vetäjiä. Käynnistämme verkkovertaisryhmiä ja vertaisvanhempitoimintaa.

Järjestämme perhelomia yhteistyössä lomajärjestön kanssa.

Huomioimme toiminnassamme sisarukset ja perheen läheiset, kuten isovanhemmat.

Tarjoamme ohjausta ja keinoja lapsen osallisuuden ja toiminnan inklusiivisuuden lisäämiseen.

Tuotamme kokemustietoa kehitysvammaisten lasten, nuorten ja perheiden tarpeista ja teemme vaikuttamistoimintaa. Tuotamme verkkokoulutuksia perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille lapsen osallisuudesta, erityisestä sisaruudesta sekä niiden perheiden kohtaamisesta, joissa vanhemmalla on kehitysvamma tai oppimisen vaikeuksia.

Jatkamme Vahvistu vanhempana -hankkeessa kehitettyjen toimintamallinen levittämistä ja juurruttamista.

Tulokset ja vaikutukset

Perheet kokevat saavansa vertaistukea sekä keinoja ja vahvistusta kehitysvammaisen läheisen ja perheen asioiden hoitamiseen. Vanhempien jaksaminen ja perheen arjen hallinta paranevat.

Vammaisten lasten ja heidän sisarustensa kokemusten kuuleminen ja huomioiminen paranee.

Syntyy lapsiperheitä palvelevia toimintamuotoja alueille ja verkkoon ja perheiden omaehtoisten verkostojen toiminta aktivoituu.

Yhdistystoimijoiden ja julkisen sektorin toimijoiden kyky ja taidot edistää lapsen osallisuutta ja inklusiivista toimintaa paranevat.

Kehittämistoiminta ja hankkeet

Vuonna 2021 Tukiliiton kehittämistoimintaan kuuluu 2018 aloittanut Aarne ja Aune -hanke ja Verkko voittaa välimatkat -hanke. Lisäksi rahoitusta haetaan Alueellisen toiminnan kehittämisohjelmalle, jossa hankkeet ovat jäsenyhdistysten hankkeita, ja Tukiliitolla koordinaatiohanke. Päättyvien hankkeiden osalta (Vahvistu vanhempana 2017-2020, Tuleva 2017-2020) teemme vielä alkuvuodesta loppuraportointia, materiaalien sekä toimintamallien levittämistä ja juurruttamista. Lisäksi osallistumme kumppanina kehitysyhteistyöhankkeeseen ”Kohti inklusiivista ammattikoulutusta Sansibarissa 2020-2021”.

Aarne ja Aune -hanke (STEA 2018–2021)

Tavoitteet

Aarne ja Aune -hanke kehittää arjen taitoja ja vapaa-ajan osallisuutta lisäävää Arki haltuun -ryhmätoimintaa. Kehitämme myös tapoja ja mahdollisuuksia kokemusasiantuntijatoimintaan kotikunnassa ja elinympäristössä. Hankkeen kohderyhmää ovat muun vastaavan toiminnan ulkopuolella olevat nuoret ja aikuiset, joilla on kehitysvamma tai samankaltaista tuen tarvetta. Vuoden 2021 painopisteenä on hankkeessa kehitettyjen toimintamallien ja osaamisen juurruttaminen osaksi Tukiliiton aikuistyötä sekä jäsenyhdistysten ja kuntakumppaneiden toimintaa.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Hiomme, juurrutamme ja levitämme kehittämäämme Arki haltuun -ryhmätoiminnan mallia.

Tuemme toiminnassamme mukana olevia kokemusasiantuntijoita vaikuttamisen teoissa ja tilaisuuksissa (esim. kokemuspuheenvuorot ja -kirjoitukset, edustajuudet ja jäsenyydet).

Mallinamme toimivia osallisuuden tuen käytäntöjä.

Viestimme hankkeen aikana oppimastamme, toiminnan hyödyistä sekä nuorten ja aikuisten kokemuksista esimerkiksi sosiaalisen median nostoina, artikkeleina ja kokemustarinoina eri menetelmin. Hyödynnämme Aarne ja Aune -verkostotyöskentelyä oppimamme peilaamisessa ja levittämisessä kokemusasiantuntijoille, omaisille ja ammattilaisille.

Tulokset ja vaikutukset

Osallistujien omannäköisessä arjessa ja vaikuttamisessa tarvittavat tiedot ja taidot lisääntyvät.

Osallistujat löytävät uusia sosiaalisia suhteita ja toimintaa, myös kaikille avoimesta toiminnasta.

Aarne ja Aune -toiminta juurtuu osaksi Tukiliiton aikuistyötä toimintamalleina, yksilöllisen tavoitteellisen tuen käytäntöinä sekä voimavarakeskeisen työotteen vahvistumisena. Arjen, kokemusasiantuntijuuden ja osallisuuden tuen käytäntöjä juurtuu jäsenyhdistyksiin ja yhteistyökumppaneiden toimintaan.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Osallistumme alan tapahtumiin, joissa levitämme oppimaamme ja toimintamallejamme.

Osallistumme eriarvoisuudesta, köyhyydestä ja yksinäisyydestä käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun osana STEA:n Arvokas – eriarvoisuuden vähentämisen avustusohjelmaa.

Verkko voittaa välimatkat -VVV- hanke (ESR 2019–2021)

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kehitysvammaisten aikuisten sähköisiä vuorovaikutus- ja yhteydenpitotaitoja, jotka ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat osallisuutta ja mahdollistavat osallistumisen nykyaikaiseen työelämään. Vuorovaikutus- ja yhteydenpitotaidot tähtäävät osallistujien itsenäisen selviytymisen parantamiseen digitalisoituvassa elinympäristössä. Tutkimuksellisenä tavoitteena on kartoittaa sitä, minkälaista tukea kehitysvammaisten ihmisten osallistuminen sähköisesti edellyttää sekä testata sähköisen viestinnän käytön mahdollisuuksia ryhmämuotoisessa toiminnassa. Hankkeessa kehitetään ryhmätoimintamalli kehitysvammaisten digitaalisten harjoittelun järjestämiseen. Lisäksi hankkeessa tuotetaan selko-oppaita verkossa toimimiseen.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Toteutamme kolme Verkko voittaa välimatkat -ryhmätoimintaprosessia alueellisten ryhmien kanssa. Ryhmätoimintamallin mukaisia koulutuspäiviä ryhmille järjestetään 18, etäyhteyspäiviä 6, vertaistutoreiden koulutuksia 3 sekä lähi- ja yhteysihmisten koulutuksia 2.

Hankkeen tuotosten levittäminen verkkopalveluissa ja alan eri tapahtumissa. Toiminnan ja toimintamallin juurruttaminen sekä Tukiliiton että yhteistyötahojen toimintaan.

Tuotetaan opas lähi-ihmisille tietotekniikan käytön hyödyistä ja mahdollisuuksista kehitysvammaisten ryhmätoiminnassa sekä selkokielineen lyhyt opas ”Hae tietoa työstä ja koulusta”. Valittujen ryhmien kanssa testataan digitaalisten osaamismerkkien sopivuutta kohderyhmälle. Osallistumme Taito-hankkeen koordinaatiohankkeen Taikoja II toimintaan.

Tulokset ja vaikutukset

Tietoisuus ja osaaminen yksilöllisestä osallisuudesta ja vaikuttamisen tuesta lisääntyy. Kehitysvammaisten aikuisten kokemukset ja osallistumismahdollisuudet huomioidaan paremmin palveluiden kehittämisessä.

Tulokset ja vaikutukset

Osallistujien sähköisen vuorovaikutuksen taidot kehittyvät, joka parantaa heidän valmiuksiaan selviytyä tietoyhteiskunnan haasteista. Ryhmien, jotka toimivat Verkko voittaa välimatkat-opiskelun alustoina tai ituina, edellytykset käyttää sähköisen vuorovaikutuksen välineitä omassa toiminnassaan paranevat.

Tausta- ja tuki-ihmisten käsitys ja taidot koskien sähköisen vuorovaikutuksen välineiden käyttöä ryhmissä paranee. Myös taustaihmisten käsitys siitä, mitä digitaaliset vuorovaikutusväylät merkitsevät ryhmäläisille tarkentuu.

Verkko voittaa välimatkat-ryhmätoimintamalli juurtuu osaksi Tukiliiton aikuistoimintaa.

Alueellisen toiminnan kehittämisohjelman koordinaatiohanke

Tavoitteet

Valmistellaan kehittämisohjelma, haetaan rahoitusta STEAlta vuosille 2022-2024. Alueellisen toiminnan kehittämisohjelman tavoitteena on käynnistää jäsenyhdistysten hallinnoimaa ja Tukiliiton tukemaa vapaaehtois-, vertais- ja vaikuttamistoimintaa alueellisesti. Kehittämisohjelman toimintamuodoista hankeyhdistykset valitsevat tärkeimmät ja muokkaavat niiden sisältöä alueen tarpeita vastaavaksi. Hankeohjelman toimintamuodoista kehitysvammaisille henkilöille suunnattuja ovat #kohtaamut -kahvila ja matalankynnyksen neuvonta sekä kaveritoiminta. Perheille suunnattuja ovat vertaisryhmät. ja vertaisvanhempi- toiminta. Yhdistyksen toiminnan kehittämiseen ja vaikuttamiseen tähtääviä toimintamuotoja ovat kokemusasiantuntijatoiminta sekä kunta- ja maakuntayhteistyö.

Toiminnan sisällöt ja toteutus

Valmistelemme kehittämisohjelman. Tuemme hankeyhdistyksiä uusien rahoitusten saamisessa ja hankkeiden käynnistämässä.

Perehdytämme hanketyöntekijöitä sekä tuottaa yhteisen verkkoalustan materiaaleille, verkkokoulutuksille ja yhteiskehittämiselle.

Tuotamme hankkeiden vapaaehtoistoiminnan tueksi rekrytointimateriaalia, hakijarekisterin sekä koulutusta ja valmennusta toimintamuodoittain.

Tuotamme verkkoalustan seurannalle ja arvioinnille, koostaa rahoittajan edellyttämää seurantatietoa ja auttaa yhdistysten hankkeita raportoinnissa.

Tuotamme hankkeille viestintämateriaalia ja -koulutusta sekä viestimme hankeohjelman toiminnoista ja tuloksista valtakunnallisesti.

Tulokset ja vaikutukset

Jäsenyhdistysten toiminnan resurssit kasvavat ja ne pystyvät tarjoamaan jäsenilleen aikaisempaa aktiivisempaa ja monipuolisempaa toimintaa.

Jäsenyhdistysten vapaaehtoistoiminta tarjoaa rajattuja ja mielekkäitä tehtäviä, myös kehitysvammaisille henkilöille.

Vertaisvanhempi -ja vertaisryhmätoiminta vakiintuvat yhdistysten toimintamuodoiksi.

Perheiden ja vammaisten henkilöiden kokemustietoa käytetään aktiivisesti paikallisessa ja alueellisessa vaikuttamisessa.

Yhteistyö kunnan ja maakunnan sote-toimijoiden kanssa tiivistyy ja palveluissa tunnetaan yhdistysten toiminta ja asiakkaita ohjataan sen piiriin.

Harvinaiskeskus Norio

Tavoitteet

Harvinaiskeskus Norion tavoitteena on, että harvinaissairaat ja heidän läheisensä voivat elää omannäköistään, mahdollisimman hyvää elämää. Harvinaiskeskus Norio tarjoaa tukea sekä levittää tietoa harvinaisista ja perinnöllisistä sairauksista, jotta harvinaissairaat tulisivat kohdatuiksi muuallakin palvelujärjestelmässä ja yhteiskunnassa. Tavoitteena on edistää perheiden verkostojen ja diagnoosikohtaisten ryhmien toimintaa sekä tarjota kohtaamispaikkoja erilaisille harvinaisille. Harvinaiskeskus Norion tavoitteena on myös vaikuttaa siihen, että harvinaissairauksien kansallisen ohjelman 2019-2023 tavoitteet osallisuudesta, osaamisesta ja harvinaisasioiden koordinaatiosta toteutuisivat.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme vertaistukea ja -tapaamisia perheille, joissa lapsella on harvinainen sairaus tai oireyhtymä, lapsensa menettäneille, sisaruksille, isovanhemmille sekä nuorille, joilla on harvinainen sairaus.

Tuemme harvinaisten kehitysvammaoireyhtymien ympärille syntyneitä yhdistyksiä, verkostoja ja ryhmiä.

Teemme perhetyötä perheissä, joissa lapsella on harvinainen, pikkulapsi-iässä puhkeava, etenevä, varhaiseen kuolemaan johtava sairaus. Tuemme perheitä viranomaisyhteistyössä ja tarjoamme työnohjausta perheiden kanssa työskenteleville ammattilaisille.

Järjestämme sopeutusvalmennuskursseja perheille, joissa lapsella on huuli- ja/tai suulakihalkio, nuorille, joilla on huuli- ja/tai suulakihalkio sekä perheille, joissa nuorella on harvinainen sairaus.

Tarjoamme keskustelutukea ja neuvontaa harvinaisuuteen ja perinnöllisyyteen liittyvissä kysymyksissä puhelimitse, sähköpostitse, chatissa ja vastaanotolla.

Tuotamme kokemustietoa yhdessä harvinaissairaiden ja diagnoosikohtaisten verkostojen kanssa.

Tuotamme, ylläpidämme ja päivitämme harvinaissairauksiin ja perinnöllisyyteen liittyvää tietoa verkossa ja painetuissa julkaisuissa.

Järjestämme seminaareja ja tilaisuuksia harvinaisuuteen ja perinnöllisyyteen liittyvistä kysymyksistä.

Osallistumme harvinaissairauksiin liittyviin verkostoihin ja edistämme niissä yhteistyössä harvinaissairaiden asemaa.

Tulokset ja vaikutukset

Harvinaissairaiden, heidän läheistensä ja heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten tietämys harvinaisiin ja perinnöllisiin sairauksiin liittyvissä asioissa kasvaa.

Harvinaissairaat ja heidän läheisensä saavat ammattilaisen ja vertaistensa tarjoamaa tukea. Saadun tiedon ja tuen myötä harvinaissairaiden ja heidän läheistensä huoli vähenee ja toimintakyky ja elämänlaatu paranevat.

Perheet tutustuvat toisiinsa ja syntyy verkostoja, joiden toiminta on aktiivista ja jotka tavoittavat uusia perheitä. Harvinaisiin ja perinnöllisiin sairauksiin liittyvä tietämys yhteiskunnassa lisääntyy, mikä helpottaa harvinaissairaiden ja heidän läheistensä elämää.

Viestinnän erityistehtävät

Tavoitteet

Kehitysvammaisten Tukiliitto on vahva, näkyvä vaikuttaja ja jäsentensä oikeuksien puolustaja. Teemme vammaisten ihmisten ja heidän läheistensä todellisuutta näkyväksi ja annamme äänen myös heille itselleen. Osallistumme aktiivisesti julkiseen keskusteluun ja teemme tunnetuksi YK:n vammaissopimusta ja vammaisten ihmisten oikeuksia. Ydinviestimme kehitysvammaisten ihmisten oikeuksista välittyvät päättäjien, lainsäätäjien, palveluntuottajien ja suuren yleisön tietoisuuteen sekä nousevat julkisen keskustelun lisäksi politiikan agendalle. Yhdistykset ja henkilöjäsenet saavat Tukiliiton painetuista ja sähköisistä viestintävälineistä palveluita ja tukea koskevaa hyödyllistä tietoa, vertaisuuden kokemuksia, tietoa liiton valtakunnallisesta ja paikallisesta toiminnasta sekä välineitä kehitysvammaisen ihmisen ja hänen perheensä oikeuksien puolustamiseen.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Nostamme viestinnän keinoin lainsäädännön muuttumiseen liittyviä kysymyksiä ja osallistumme julkiseen keskusteluun ajankohtaisista asioista. Kampanjanäkyvyyden lisäksi reagoimme ajassa nouseviin ilmiöihin. Pidämme esillä erityisesti näitä teemoja:

Vammaisten ihmisten työelämäasema, oikeus palkkatyöhön sekä työ- ja päivätoiminnan kehittäminen.

Asumisen ja muiden elämänmittaisten palveluiden on vahvistettava osallisuutta.

Palveluita järjestettäessä on kuultava palveluiden käyttäjiä.

Vammaisten ihmisten ja heidän perheidensä on saatava yksilöllinen, riittävä, oikea-aikainen ja omien tarpeiden mukainen tuki.

Haastamme kuntavaaliehdokkaita sitoutumaan siihen, että kuntien on turvattava lain takaamat palvelut ja oikeudet.

Kehitysvammaisten teemaviikkoon kytkeytyvä vaikuttamiskampanja.

Tulokset ja vaikutukset

Vaalitavoitteemme välittyvät yhdistysten vaalivaikuttamiseen ja mahdollisimman moni kuntavaaliehdokas sitoutuu tavoitteisiimme.

Kehitysvammaisille ihmisille ja heidän läheisilleen tärkeät asiat, kuten työelämäkysymykset ja oikeus palveluihin, nousevat julkiseen keskusteluun mediassa ja sosiaalisessa mediassa.

Tukiliiton toiminta sekä vammaisia ihmisiä hyödyttävä tieto ja tuki ovat entistä helpommin saavutettavia. Tämä houkuttelee uusia jäseniä ja vapaaehtoistoimijoita mukaan järjestön toimintaan. Ajantasaisen tiedon avulla jäsenistömme pystyy myös itse puolustamaan oikeuksiaan.

Päättäjien, alan ammattilaisten ja suuren yleisön tietoisuus YK:n vammaissopimuksesta vahvistuu.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Osallistumme kehitysvamma-alan toimijoiden yhteisen verkkopalvelu Vernerin kehitystyöhön ja sisällöntuotantoon. Viestimme selkeällä yleiskielellä ja selkokielellä, ja vaalimme tiedon saavutettavuutta.

Teemme verkostoyhteistyötä erityisesti vaikuttamisviestinnän ajankohtaisten teemojen yhteydessä.

Jäsenlehdet yleiskielinen Tukiviesti (4) ja selkokielinen Leija (6), ilmestyvät yhteensä 10 kertaa vuodessa.

Verkkopalvelun (Tukiliitto.fi) kehitystyö jatkuu, myös saavutettavuuden osalta.

Sosiaalisen median eri kanavien aktiivinen käyttö jatkuu. Viestintä koordinoi ja tukee muun työntekijäorganisaation osaamista.

Tulokset ja vaikutukset

Suuren yleisön nouseva kiinnostus näkyy sosiaalisen median seuraajien lisääntymisenä:

Facebook-sivu (n. 13000 seuraajaa), Twitter (2600), Youtube (kampanja- ja video kohtainen tavoitavuus), Instagram (2800). Uutiskirjeet (ajankohtainen viikkokirje / 1700 tilaajaa).

Kotisivuston (n. 195 000 käyttäjää/v) käyttäjistä vähintään 70 % kokee saavansa sivustolta tietoa, hyötyä tai voimavaroja jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon.

Tukiviestin (n. 14 000) ja Leijan (n. 5000) lukijoista vähintään 70 % tuntee saavansa lehdestä tietoa, hyötyä tai voimavaroja jonkin verran, melko paljon tai erittäin paljon.

Tukiliitto 60 vuotta

Kehitysvammaisten Tukiliitto perustettiin vuonna 1961 ja täyttää 60 vuotta vuonna 2021. Vietämme merkkipuotta jäsenyhdistysten kanssa seuraavilla tavoilla:

- Jakamalla jäsenyhdistyksille 60 000 euroa ylimääräisenä, harkinnanvaraisena toiminta-avustuksena käytettäväksi kehitysvammaisten lasten, nuorten ja aikuisten virkistystoimintaan.
- Jakamalla suorina apurahoina 60 000 euroa kehitysvammaisille nuorille ja aikuisille harrastus- ja vapaa-ajantoimintaan.
- Perustamalla jäsenyhteisöille suunnattu uusi ”Kohtaa mut!” -palkinto ja jakamalla vuosina 2021-2023 vuosittain 2 000 euron palkintoja liittyen liiton strategian teemoihin: osallisuus, vaikuttaminen ja yhdistysten tuki. Palkinnon saajien valintaan liitetään innostava viestintä ja äänestys. Palkinnolla nostetaan esiin jäsenyhteisöissä tehtävää toiminnan kehittämistä.
- Käyttämällä yhteensä 20 000 euroa toimintavuoden kahteen merkittävään tapahtumaan: kehitysvammaisten teemaviikon näkyvyyden lisäämiseen ja liittokokouksen osallistumismaksun alentamiseen.

Huomioimme merkkipuoden liittokokouksessa. Järjestämme eurooppalaisen Europe in Action -konferenssin yhdessä Tukiliiton kattojärjestön Inclusion European kanssa.

Talous

Varainhankinta

Jatkamme tuloksellisen varainhankinnan pitkäjänteistä kehittämistyötä. Panostamme ensisijaisesti rahankeräyksiin ja muuhun vastikkeettomaan varainhankintaan sekä sähköisiin kanaviin. Tuemme Pieni ele keräyksen onnistunutta toteutusta.

Talousarvioraami vuodelle 2021 ja talousarviosta päättäminen

Toiminnan laajuus: Liiton toiminnan laajuus euroissa on noin 4,7 miljoonaa euroa. (Vuonna 2020 laajuus oli 5 miljoonaa euroa). Valtionavustusten osuus tuotoista on yli 80 %.

Toiminnan muutokset: Suunnitelmissa ei ole merkittäviä, talousvaikutteisia muutoksia yleisrahoitteiseen toimintaan. Emme hae uusia valtionavustuksia. Panostamme varainhankintaan.

Tulostavoite: Pyrimme taloudessa tasapainoiseen tulokseen. Tavoitteena on pieni ylijäämä, joka riittää kattamaan vuotuiset lainanhoitokulut.

Investoinnit: Suunnitelmissa ei ole isoja investointeja vuodelle 2021.

Liittokokous antaa liittohallitukselle tehtäväksi ja valtuudet päättää varsinaisesta talousarviosta seuraavalle vuodelle.